

Štátne zastupiteľstvo v Nitre 1875 – 1949

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1550_7366	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Štátne zastupiteľstvo v Nitre	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1875 – 1949	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	59,0 bm (351 škatúl, 70 kusov úradných kníh, 200 kusov pomocných kníh)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Uhorské kráľovské zastupiteľstvo v Nitre, Štátne zastupiteľstvo v Nitre	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Predchodcom Štátneho zastupiteľstva v Nitre bol Uhorský kráľovský zástupca v Nitre, ktorý vznikol 1. januára 1872 ako nezávislý justičný orgán pri Župnom (Krajskom) súde v Nitre v zmysle XXIII z roku 1871. Na jeho čele stál vedúci štátny zástupca, ktorému bol podriadený príslušný počet štátnych zástupcov – právnikov a pomerne rozsiahly kancelársky aparát. Územná pôsobnosť Uhorského kráľovského zastupiteľstva v Nitre sa kryla s pôsobnosťou Krajského súdu v Nitre a vzťahovala sa na súdne okresy Nitra, Hlohovec, Nové Mesto nad Váhom, Nové Zámky, Prievidza, Šaľa, Topoľčany a Žabokreky nad Nitrou. V roku 1875 do jeho obvodu pripadli aj súdne okresy Myjava,	Dejiny správy pôvodcu

		<p>Senica a Skalica. 1. decembra 1920 sa z obvodu vtedy už Štátneho zastupiteľstva v Nitre vyčlenili obvody okresných súdov v Myjave, Senici a Skalici, ktoré pripadli do obvodu Štátneho zastupiteľstva v Bratislave a obvod Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom bol zaradený do územnej pôsobnosti Štátneho zastupiteľstva v Trenčíne. Do obvodu Štátneho zastupiteľstva v Nitre zároveň pribudli súdne okresy Vráble a Zlaté Moravce. S výnimkou súdnych okresov Nové Zámky, Šaľa a Vráble, ktoré v rokoch 1940 – 1945 pripadli dočasne Maďarsku, zostala územná kompetencia Štátneho zastupiteľstva v Nitre zachovaná až do jeho zrušenia 31. januára 1949.</p> <p>Podrobnosti zákonného článku XXIII z roku 1871, rozsah povinností a náplň práce štátnych zastupiteľstiev stanovilo vykonávacie nariadenie ministra spravodlivosti č. 1586 z 2. januára 1872. Právomoc štátneho zastupiteľstva sa vzťahovala na veci trestné, veci disciplinárne a na dozor nad väznicami. Štátny zástupca zavádzal stíhanie z moci úradnej, podával návrhy na vedenie vyšetrovania, návrhy na skončenie, alebo zastavenie trestného vyšetrovania, alebo na začatie súdneho sporu, vystupoval ako verejný žalobca, využíval dostupné opravné prostriedky a nariaďoval výkon trestu odsúdených a dozeral na jeho priebeh. V záležitostiach trestného charakteru neskôr došlo k úprave kompetencií v zmysle zákonného článku XXXIII z roku 1896, zákonného článku XXXIV z roku 1897 a nariadenia ministra spravodlivosti č. 4600 z roku 1899. V občianskoprávných záležitostiach štátny zástupca dozeral nad dodržaním verejného záujmu. Vykonával aj kontrolu a cenzúru tlače. V tejto podobe sa kompetencie štátneho zastupiteľstva udržali fakticky až do jeho zániku na základe zákona č. 319/1948 Zb. o zľudovení súdnictva s platnosťou od januára 1949.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Registratúra pôvodcu prešla počas jeho existencie tromi spôsobmi manipulácie. V prvom manipulačnom období 1872 – 1899 sa písomnosti ukladali chronologicko-numericky, členenie na vecné skupiny sa nepoužívalo. V druhom manipulačnom období sa od 1. januára 1900 všeobecné písomnosti členili na šesť vecných skupín označených rímskymi číslicami: I – štatúty, II – hospodárske záležitosti, III – disciplinárne záležitosti, IV – trestné záležitosti, V – záležitosti väznic, VI – rôzne. Ukladanie</p>	Dejiny archívneho fondu

		prezidiálnych písomností upravilo nariadenie ministerstva spravodlivosti č. 4700 z roku 1910 v § 5 na 20 vecných skupín, ktoré sa ďalej členili na niekoľko podskupín (viď. kapitolu 3.3.4.). V rokoch 1910 – 1919 sa prezidiálne písomnosti ukladali do príslušných vecných skupín, resp. podskupín spoločne za všetky roky. Každý ročník samostatne sa do vecnej skupiny, resp. podskupiny prezidiálnych písomností ukladal v rokoch 1920 – 1925. Prezidiálne písomnosti sa v období 1926 – 1949 ukladali do 14 vecných skupín (viď. kapitolu 3.3.4.), písomnosti všeobecné sa v rokoch 1920 – 1949 členili na záležitosti trestné (St), záležitosti mladistvých (ML), záležitosti tlačovej povahy (Tlz) a záležitosti netrestné (Nst), ktoré sa ďalej členili na 4 vecné podskupiny a skupinu manželských rozvodov a rozlúk (manž).	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Archívny fond Štátneho zastupiteľstva v Nitre prevzal Štátny archív v Nitre 18. júla 1961 a bol zaevidovaný pod príraskovým číslom 41.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Archívny fond Štátneho zastupiteľstva v Nitre tvoria písomnosti z rokov 1875 – 1949. Spisy z rokov 1872 – 1897 sa nezachovali. Fyzický stav dokumentov je dobrý. Z diplomatického hľadiska fond tvorí 351 škatúľ spisového materiálu z rokov 1898 – 1949, ďalej 70 kusov úradných kníh a 200 kusov pomocných kníh. Po obsahovej stránke archívny fond tvoria knihy a spisy, ktoré sa týkajú trestnoprávných a občianskoprávných záležitostí jednotlivcov, ale i verejných či súkromných inštitúcií. Vo fonde sa nachádza i väčšie množstvo časopisov, letákov i iných tlačovín, ktoré tvorili podklad k verejnej obžalobe.	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vyrad'ovanie v rokoch 1967 – 1968 uskutočnili Alexander Richter a Štefan Morávek.	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Neočakávajú sa.	Možné prírastky
3.3.4.	System of	Pri usporiadaní písomností bol dodržaný pôvodný systém ukladania písomností	Spôsob

	arrangement	<p>v jednotlivých manipulačných obdobiach, čím zostali využiteľné i pôvodné registratúrne pomôcky. Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený v tejto štruktúre:</p> <p>I. manipulačné obdobie (1872 – 1899)</p> <p> A. všeobecná agenda</p> <p> 1. Knihy</p> <p> 2. Spisy</p> <p>II. manipulačné obdobie (prezidiálna agenda 1910 – 1925, všeobecná agenda 1900 – 1919)</p> <p> A. prezidiálne oddelenie</p> <p> 1. Knihy</p> <p> 2. Spisy</p> <p> 1. nariadenia všeobecného obsahu</p> <p> 2. dozorné prehliadky štátneho zastupiteľstva a väznic</p> <p> 3. sťažnosti</p> <p> 4. osobné záležitosti právnych zástupcov</p> <p> 5. osobné záležitosti zamestnancov štátneho zastupiteľstva</p> <p> 6. osobné záležitosti väzenských zamestnancov</p> <p> 7. záležitosti splnomocnencov štátneho zástupcu pri okresných súdoch</p> <p> 8. dovolenky</p> <p> 9. odmeny a podpory</p> <p> 10. vojenské záležitosti</p> <p> 11. personálne zadelenie</p> <p> 12. súbehy na miesta</p> <p> 13. všeobecné záležitosti verejných notárov, advokátov a správneho výboru</p> <p> 14. výkazy a štatistiky</p>	usporiadania
--	-------------	--	--------------

		<ul style="list-style-type: none"> 15. evidencia stavu väzňov 16. všeobecné záležitosti väznic 17. paušál 18. nákupy tlačív a kancelárskych potrieb 19. stavebné záležitosti 20. rôzne 21. záležitosti mladistvých <p>B. všeobecná agenda</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Knihy 2. Spisy <ul style="list-style-type: none"> I. štatúty, obežníky, všeobecné úpravy II. hospodárske záležitosti III. disciplinárne záležitosti IV. trestné záležitosti V. záležitosti väznic VI. rôzne <p>III. manipulačné obdobie (prezidiálna agenda 1926 – 1949, všeobecná agenda 1920 – 1949)</p> <p>A. prezidiálne oddelenie</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Knihy 2. Spisy <ul style="list-style-type: none"> 1. normálie, smernice, úpravy 2. zákonodarné záležitosti, systemizácia pracovníkov 3. nariadenie a správy nadriadených úradov 4. osobné záležitosti zamestnancov 5. vojenské záležitosti 6. disciplinárne záležitosti zamestnancov väznice 7. penzijné záležitosti 	
--	--	---	--

		8. prehliadky štátneho zastupiteľstva 9. výkazy o činnosti štátneho zastupiteľstva 10. všeobecné záležitosti väznic 11. hospodársko-finančné záležitosti 12. knižné a publikačné záležitosti 13. dovoz tlače zo zahraničia 14. tlačové záležitosti B. všeobecná agenda 1. trestné záležitosti (St) 1. Knihy 2. Spisy 2. záležitosti mladistvých (ML) 1. Knihy 3. tlačové záležitosti (Tlz) 1. Knihy 2. Spisy 4. netrestné záležitosti (Nst) 1. Knihy 2. Spisy I. postavenie pred kuratelu II. trestné záležitosti III. vyhlásenia za mŕtvych IV. oznámenia trestných činov patriacich do pôsobnosti iných súdov ako sedrie 5. rozluky manželstiev, rozvody (manž) 1. Knihy 2. Spisy	
--	--	---	--

		Jednu inventárnu jednotkou v prvom manipulačnom období tvorí jedna kniha, resp. jeden ročník spisov. V druhom manipulačnom období je jednou inventárnou jednotkou jedna kniha, pri spisovom materiály v oddelení prezidiálnych písomností je jednou inventárnou jednotkou podskupina písomností, v prípade všeobecnej agendy vecná skupina písomností. V treťom manipulačnom období je jednou inventárnou jednotkou jedna kniha, v oddelení prezidiálnych písomností vecná skupina a pri všeobecných písomnostiach jeden ročník.	
3.4.1.	Conditions governing acces	Prístupný v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach v znení neskorších predpisov a zákona č. 18/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	maďarský, nemecký, slovenský, český	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny archív v Bratislave, pobočka v Nitre, Alexander Richter: Štátne zastupiteľstvo v Nitre 1875 – 1949. Inventár, Nitra 1967, 126 s., evidenčné číslo 858. Štátny archív v Bratislave, pobočka v Nitre, Štefan Morávek, Alexander Richter: Štátne zastupiteľstvo v Nitre 1898 – 1942. Katalóg prameňov k dejinám robotníckeho hnutia a Komunistickej strany Československa, Nitra 1968, 51 s., evidenčné číslo 795.	Vyhľadávacie pomôcky

3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, Ivanka pri Nitre, Novozámocká 273, 951 12	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Krajská prokuratúra v Nitre I. 1949 – 1960 Štátne zastupiteľstvo v Komárne 1929 – 1935	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Štátny archív v Bratislave. Sprievodca po archívnych fondoch III (zost.): Watzka, Jozef – Zemene, Marián R. a kol. Bratislava, Slovenská archívna správa, 1966, s. 103 – 105.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	Bez poznámok.	Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Mgr. Ladislav Holečka	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	27.11.2018	Dátum vyhotovenia opisu